

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
VETERINARIJOS AKADEMIJA

PATVIRTINTA
LSMU Senato nutarimu Nr. 33-04
2013 m. birželio 26 d.

ATNAUJINTA
2026 m. balandžio 20 d.

VETERINARINĖ MOLEKULINĖ BIOLOGIJA
DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Dalyko programos koordinatorius:
LSMU Biochemijos katedros docentė **dr. Vaida Andrulevičiūtė**

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:
LSMU MF Biochemijos katedra

Kaunas, 2026

Dalyko programos duomenys

Mokslų sritis	Žemės ūkio mokslai
Mokslų kryptis, šaka (kodas)	Veterinarija – A002
Dalyko pavadinimas	Veterinarinė molekulinė biologija
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS kreditai)
Paskaitos - konsultacijos	15 val.
Praktiniai darbai	30 val.
Savarankiškas darbas	115 val.

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninis pašto adresas
1.	Dr. Vaida Andrulevičiūtė	Biochemijos katedros docentė	362151	vaida.andruleviciute@lsmu.lt
2.	Doc. Rūta Budreckienė	Biochemijos katedros docentė	362151	ruta.budreckiene@lsmu.lt
3.	Dr. Ingrida Sinkevičienė	Biochemijos katedros asistentė	362151	ingrida.sinkeviciene@lsmu.lt
4.	Dr. Simona Sutkuvienė	Biochemijos katedros docentė	362151	simona.sutkuviene@lsmu.lt

Dalyko programos aprašas:

1. Dalyko programos poreikis:

Aiškinantis molekulinis organizmo mechanizmus bei ligų atsiradimo priežastis, siekiant juos pritaikyti praktiniame moksliniame darbe, būtina studijuoti Veterinarinę molekulinę biologiją, akcentuojant naujausias teorines mokslų žinias bei praktinius tyrimo metodus, siekti susirgimų priežastis ir mechanizmus su makroorganizmų biologiniais procesais, kurie vyksta organizme molekulinio lygmeniu ir pažeidžia jo dinaminę pusiausvyrą bei homeostazę ligos metu.

2. Dalyko programos tikslai

Išaiškinti biologinius procesus, kurie vyksta molekulinio lygmeniu organizme ir pažeidžia dinaminę jo pusiausvyrą bei homeostazę ligos metu;
gilinti doktorantų gebėjimą vertinti pažaidų molekulinę prigimtį;
bei plėtoti gebėjimą parinkti tinkamus šiuolaikinius biocheminių tyrimų metodus siejant juos su baziniais ir moksliniais klinikiniais tyrimais.
supažindinti doktorantus su makroorganizmų sąveikos su virusais, bakterijomis, toksinais ir antibiotikais mechanizmus molekuliniam lygmenyje.

3. Baigę studijų programą, doktorantai gebės:

aiškinti biologinius procesus, kurie vyksta molekulinio lygmeniu organizme ir pažeidžia dinaminę jo pusiausvyrą bei homeostazę ligos metu;
 vertinti molekulinę dinaminę pusiausvyros ir homeostazės pažeidimų (biocheminių ir fizinių) prigimtį;
 naudoti tinkamus šiuolaikinius biocheminių tyrimų metodus siejant juos su baziniais ir moksliniais klinikiniais tyrimais;
 interpretuoti biocheminių tyrimų rezultatus, traktuojant gyvulį kaip vieningą atvirą biocheminę; susieti molekulinio lygmeniu imuninio atsako, membranınio transporto, sensorinių veikimo sistemų molekulinių atsaką, biologinės informacijos srautus, fermentų veikimo ir inhibavimo procesus su makroorganizmų pusiausvyra ir homeostaze.

4. Dalyko programos sandara, turinys ir studijų metodai

Programos turinys:

- Paskaitos po 1 val. (iš viso 15 val.)
- Praktikos darbai po 6 val. (iš viso 30 val.)
- Savarankiškas darbas 115 val.

5. Įvertinimas

Suminis balas: 100 % balo sudaro: 70% savarankiškas darbas + 30% baigiamasis patikrinimas.

Teorinė dalis

Eil. Nr.	Temos	Trukmė (val.)	Konsultuojantis dėstytojas
1	Bioorganinių polimerų: baltymų, angliavandenių, nukleorūgščių ir lipidų bei steroidų reakingumas.	1	Dr. V. Andrulevičiūtė
2	Genetinės informacijos saugojimo, dauginimo, perdavimo ir realizacijos dalyvaujant nukleorūgštims ir baltymams pagrindiniai molekuliniai aspektai	1	Dr. V. Andrulevičiūtė
3	Virusų bei bakterijų molekulinė sandara ir jo įtaka medžiagų apykaitai užkrėstoje ląstelėje. Antimikrobinio atsparumo molekuliniai mechanizmai.	1	Dr. S. Sutkuvienė
4	Biologiškai aktyvių medžiagų susidarymas vaistų metabolizmo metu.	1	Dr. V. Andrulevičiūtė
5	Imonuglobulinų struktūra. Antikūnų biochemija.	1	Doc. R. Budreckienė
6	Hormonai ir neuromediatoriai.	1	Doc. R. Budreckienė
7	Membranınis transportas. Na ⁺ , K ⁺ ATPazė, Ca ²⁺ ATPazė, H ⁺ , K ⁺ ATPazė, struktūra, veikimo mechanizmas. ATPazės, dalyvaujančios toksiškų junginių pernašoje iš ląstelių, daugybinio atsparumo vaistams mechanizmas.	1	Dr. V. Andrulevičiūtė

8	Molekulinės fermentinės katalizės mechanizmas. Fermentų inhibavimo tipai ir mechanizmai.	1	Dr. V. Andrulevičiūtė
9	Oksidacinio streso fermentai ir antioksidantų veikimas.	1	Dr. V. Andrulevičiūtė
10	Šviesa kaip energijos šaltinis: biomolekulių fotopazaidos, jų pasekmė gyvosioms sistemoms.	1	Doc. R. Budreckienė
11	Aplinkos teršalų degradacija ir bioakumuliacija.	1	Doc. R. Budreckienė
12	Kenksmingų aplinkos teršalų pasiskirstymas ir metabolizmas gyvulių organizme.	1	Doc. R. Budreckienė
13	Šiuolaikinių biocheminių tyrimų metodų pagrindiniai principai.	1	Dr. I. Sinkevičienė
14	Biomolekulių atpažinimas biocheminiais mechanizmais, tarp molekulinėmis sąveikomis, ir svarbiausiais fizikiniais metodais.	1	Dr. I. Sinkevičienė
15	Biocheminio tyrimo parinkimas ir biocheminių tyrimų atlikimas.	1	Dr. I. Sinkevičienė
	IŠ VISO	15	

Praktinė dalis

Praktikos darbus atlieka grupė doktorantų. Darbas susideda iš teorinio pasiruošimo darbui, darbo metodikos sudarymo (naudojant pateiktą šabloną), tyrimo atlikimas ir rezultatų įvertinimas bei apibendrinimas.

Eil. Nr.	Praktinių darbų pavadinimas	Trukmė (val.)	Dėstytojas
1.	Baltymai, jų savybės ir skirstymas.	6	Doc. R. Sutkuvienė
2.	Specifinių dehidrogenazių panaudojimas nustatant gliukozės, laktato arba cholesterolio kiekį	6	Dr. V. Andrulevičiūtė
3.	Redukuotų nikotinamidadeninukleotidų susidarymas bei specialių substratų, kurie skyla į spalvotus produktus nustatymas	6	Dr. V. Andrulevičiūtė
4	Biocheminių tyrimų analizės interpretacija molekulinės biologijos lygmeniu	6	Dr. V. Andrulevičiūtė
5	Krešėjimo faktorių nustatymas ir interpretacija	6	R. Budreckienė
	IŠ VISO	30	

Savarankiškas darbas

1. Doktorantas rašo užduotis atlieka individualiai. Paruošia referatą pagal temą iš pateiktų potemių arba pagal temą apsirenka pats. Referato sudedamosios dalys aptariamoms individualiai. Ruošiant referatą doktorantas gali konsultuotis su dėstytoju. Darba pristatomas e-versija.

	Rašto darbų temos	Konsultuojantis dėstytojas
1	Fermentų aktyvumas ir reguliacija	Dr. V. Andrulevičiūtė
2	Dauginis atsparumas antibiotikams	Dr. S. Sutkuvienė

3	Biocheminių tyrimų metodologija	Dr. V. Andrulevičiūtė
4	Fizinių ir cheminių aplinkos teršalų pasiskirstymas ir metabolizmas gyvulių organizme.	Dr. V. Andrulevičiūtė
5	Sisteminė biocheminė laboratorinė diagnostika.	Dr. V. Andrulevičiūtė

2. Savarankiškas pasiruošimas teorinei daliai.

10. Rekomenduojama literatūra

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo metai ir leidykla
1	Biochemija	Praškevičius A. ir kt.	Kaunas, KMU leidykla, 2003.
2	Biochemijos pagrindai	Kadziauskas J.	Vilnius, Vilniaus universiteto leidykla, 2008
3	Biochemistry	Abali E. Ercikan	Philadelphia: Wolters Kluwer, 2022. Print.
4	Klinikinės biochemijos ir laboratorinės diagnostikos pagrindai	Kučinskienė Z. A.	Vilniaus univerteto leidykla, 2008.
5	Textbook of biochemistry :with clinical correlations	edited by Thomas M. Devlin.	Wiley, 2011.
6	Cheminės analizės metodai (3 dalys)	Mickevičius D.	Vilnius “Žiburio leidykla”, 1998-2000